

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY WĄWOLNICA NA LATA 2007 – 2015

Autor:

mgr inż. Wojciech Rybarczyk tel. 0693 47 77 66

mgr Anna Oleszak

A handwritten signature in black ink, reading "Oleszak".

Poznań, grudzień 2009 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1. PODSTAWY PRAWNE I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	4
2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	4
3. CHARAKTER DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W DOKUMENTACH	6
3.1. MISJA I WIZJA	6
3.2. CELE KIERUNKOWE I SZCZEGÓŁOWE	7
4. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	11
II. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	11
III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	12
IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	18
V. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	19
1. STAN ŚRODOWISKA GMINY WĄWOLNICA ORAZ OBSZARÓW OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	19
2. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	19
VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	20
VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	22
1. POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA	22
2. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA NA LATA 2009-2012	23
3. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU W LATACH 2007-2015	23
VIII. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	24
1. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ	24
1.1. ETAP REALIZACJI ZADAŃ	25
1.1.1 ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA	25

1.1.2. HAŁAS	25
1.1.3. ZANIECZYSZCZENIA WÓD.....	26
1.1.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	26
1.1.5. ODPADY.....	28
1.2. ETAP EKSPLOATACJI	29
1.2.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	29
1.2.2. HAŁAS	29
1.2.3. ZANIECZYSZCZENIA WODY	30
1.2.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	30
1.2.5. ODPADY.....	31
2. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA DLA ZDROWIA LUDZI	31
2.1. NA ETAPIE REALIZACJI.....	31
2.2. NA ETAPIE EKSPLOATACJI.....	31
3. WPŁYW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU NA OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WŁAŚCIWOŚCIACH NATURALNYCH LUB POSIADAJĄCYCH ZNACZENIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	32
4. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH.....	34
IX. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	34
X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	35
XI. OCENA ZGODNOŚCI KIERUNKÓW DZIAŁAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE STRATEGII Z INNYMI DOKUMNETAMI STRATEGICZNYMI	36
XII. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	38

I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1. PODSTAWY PRAWNE I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pt. Strategia Rozwoju Gminy Wąwolnica na lata 2007-2015, zwana dalej Strategią, została wykonana na zamówienie Wójta Gminy Wąwolnica. Podstawę prawną wykonania w/w Prognozy stanowi art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) – ustawa weszła w życie 15 listopada 2008 r. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji celów zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica oraz ocena ich natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica to dokument, który ujmuje główne cele i priorytety w horyzoncie długookresowym, będzie to także podstawowy dokument planistyczny określający kierunki, cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Zaakceptowane w Strategii priorytety i cele będą stanowić podstawę do opracowania szczegółowych projektów i planów działania. Nakreślone w strategii wybrane rozwiązania mają stać się podstawą tworzenia konkretnych programów działania.

Zakres niniejszej prognozy został podyktowany wymaganiami art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227)– ustawa weszła w życie 15 listopada 2008 r.

W związku z powyższym niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica:

1) zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3. CHARAKTER DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W DOKUMENTACH

Działania podejmowane w ramach Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica są kontynuacją prac realizowanych przez władze Wąwolnicy w kierunku rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. Cele niniejszej Strategii są powiązane z dokumentami strategicznymi województwa lubelskiego, w których podkreśla się dążenie do osiągania standardów europejskich poprzez podnoszenie poziomu rozwoju gospodarczego, a także poprawę jakości życia mieszkańców. Można zauważyć, że realizowanie tych celów ma charakter długofalowy i wieloetapowy.

3.1. MISJA I WIZJA

Gmina Wąwolnica to potencjalnie silny gospodarczo i społecznie zintegrowany obszar sprzyjający rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości oraz rolnictwa przy zachowaniu naturalnych walorów przyrodniczo - krajobrazowych. Gmina Wąwolnica to obszar bezpieczny i sprzyjający nowemu rozwojowi różnych form turystyki pobytowej i kulturowej.

Gmina Wąwolnica zmierzyć się musi w latach 2007-2015 z szeregiem istotnych problemów społecznych i technicznych, wśród których wymienia się m.in.: migrację ludności z obszaru gminy, problemy rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego, słabo rozwiniętą infrastrukturę techniczną i społeczną.

Misja rozwoju jest to - ujęta w sposób syntetyczny - deklaracja intencji władz samorządowych, co do kierunków przyszłego rozwoju gminy. Określa ona przyszłościowy obraz gminy oraz informuje o wspólnych wartościach i przekonaniach leżących u podstaw podejmowania określonych działań. Misja rozwoju ma istotną wartość informacyjną zarówno dla mieszkańców gminy, podmiotów gospodarczych, jak i dla jej otoczenia. Określa to, co można osiągnąć w określonym horyzoncie czasu, bynajmniej nie w oparciu o marzenia i wizje, lecz o własne zasoby i możliwości rozwoju (silne i słabe strony gminy) oraz warunki stworzone przez otoczenie (szanse i zagrożenia rozwojowe). Wśród podstawowych przesłanek rozważanych przy formułowaniu deklaracji misji rozwoju wymienić należy dążenie do:

- tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju gospodarki lokalnej, w tym wspierania drobnej przedsiębiorczości,
- ochrony istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowo-historycznych, dążenie do zrównoważonego rozwoju (tzw. ekorozwoju),
- lepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców.

Przedstawiona w dokumencie misja Gminy Wąwolnica stanowi odzwierciedlenie opinii mieszkańców gminy oraz władz gminnych, będąc wynikiem pewnego kompromisu i przeniesienia wyrażanych potrzeb na możliwie wysoki stopień ogólności.

Misją gminy Wąwolnica, którą jest stworzenie silnego gospodarczo i społecznie obszaru, przy wykorzystaniu walorów przyrodniczo – krajobrazowych, determinuje działania wpływające na wdrażanie Strategii. Wdrożenie strategii, właściwe monitorowanie jej realizacji (zwłaszcza pod kątem efektywności działań) oraz pozytywne zakończenie planowanych przedsięwzięć przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców.

3.2. CELE KIERUNKOWE I SZCZEGÓŁOWE

W Strategii wyodrębniono trzy cele strategiczne, które wynikają z wizji i misji, jaką przyjęła Gmina:

Cel I. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej

Stan infrastruktury technicznej i społecznej w Gminie Wąwolnica wymaga poprawy, a istniejące już elementy wymagają rozbudowy i polepszenia ich funkcjonalności. Część sieci wymaga koniecznej modernizacji i dostosowania do potrzeb obecnych – projektowane niejednokrotnie kilkadziesiąt lat temu nie spełniają wymaganych standardów. Stan infrastruktury stanowi jeden z podstawowych elementów wpływających na odczuwany przez ludność komfort życia w jednostce. Stopień wyposażenia w podstawowe media (wodociąg, kanalizacja, sieć gazowa, sieć elektryczna) oraz stan dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich jest ponadto jednym z decydujących czynników warunkujących zdolność jednostki do przyciągania inwestorów zewnętrznych.

Równie istotne, jak poprawa stanu infrastruktury technicznej, jest polepszenie jakości funkcjonującej infrastruktury społecznej. Analiza potrzeb w tym obszarze wskazuje wyraźnie na konieczność rozbudowy i modernizacji bazy oświatowej oraz stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy.

Cel II. Wsparcie lokalnej gospodarki,

Dobrze rozwinięta struktura działalności gospodarczej stanowi istotny czynnik rozwojowy każdej jednostki terytorialnej. Należy dążyć do wykorzystania potencjału aktywności gospodarczej mieszkańców Gminy Wąwolnica, poprzez stworzenie dogodnych warunków funkcjonowania przedsiębiorczości. Proponuje się wzmocnienie i aktywizację trzech obszarów gospodarowania, jako podstaw gospodarczego rozwoju gminy:

- rolnictwo indywidualne i spółdzielcze oraz przetwórstwo rolno-spożywcze,
- przedsiębiorstwa prywatne – prowadzone przez mieszkańców gminy oraz potencjalni inwestorzy zewnętrzni,
- turystyka – turystyka aktywna i agroturystyka.

Zwiększenie liczby działających przedsiębiorstw oraz podniesienie stopnia ich dochodowości pozwoli zwiększyć dochody Gminy z tytułu podatku od osób prawnych. Dużą wagę przykładają się do

wzmocnienia sektora rolnego, jako naturalnego źródła dochodów mieszkańców gminy. Poprawa sytuacji w rolnictwie Gminy Wąwolnica nie jest możliwa w obecnym stanie rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego oraz niewystarczającej dochodowości działalności rolnej.

Proponuje się ponadto wykorzystanie potencjału kulturowego i turystycznego gminy, poprzez rozwój działalności agroturystycznej oraz coraz popularniejszej turystyki aktywnej (wędkarstwo, narciarstwo itp.). W perspektywie okresu realizacji Strategii planuje się zwiększenie rocznej liczby turystów odwiedzających obszar gminy. Omawiana forma turystyki jest odzwierciedleniem naturalnego potencjału Gminy Wąwolnica w tym zakresie. Przychody z działalności agroturystycznej stanowić mają w zamyśle dodatkowe, ważne źródło dochodu rolników indywidualnych oraz pośrednio wpływać na zwiększenie obrotów funkcjonujących punktów handlowych.

Rozwój turystyki nie jest możliwy bez właściwej, dobrze zaplanowanej polityki promocyjnej. Działania w zakresie informacji i promocji Gminy Wąwolnica stanowią jeden z poniższych celów operacyjnych.

Cel III. Rozwój usług dla mieszkańców.

Wzrost poziomu życia mieszkańców jest wartością trudno mierzalną. Na odczuwanie komfortu bądź dyskomfortu życia wpływ mają czynniki obiektywne i subiektywne. Do czynników obiektywnych zaliczyć można łatwy dostęp do urządzeń infrastruktury technicznej i społecznej, poziom zamożności jednostek, możliwości kształcenia stworzone dla mieszkańców. Czynniki subiektywne są trudniej namacalne i wiążą się najczęściej z zaspokajaniem potrzeb wyższego rzędu – potrzeb kulturalnych, edukacyjnych, atrakcyjnym wykorzystaniem czasu wolnego itp. Nie jest możliwe analityczne wydzielenie celów mających wyłączny wpływ na poczucie wzrostu poziomu życia mieszkańców, bez częściowego przynajmniej odniesienia do pozostałych celów strategicznych. Realizacja zadań w ramach Celów I i II ma istotny wpływ na odczuwanie komfortu życia, a komfort jest częściowo pochodną odczuć płynących z realizowanych przedsięwzięć. Cele operacyjne przedstawione w ramach tego celu strategicznego odnoszą się głównie do zagadnień dotąd nieporuszonych, jak walka z ubóstwem, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i inne.

Uszczegółowieniem celów strategicznych są odpowiadające im cele operacyjne. Cele operacyjne stanowią rozwinięcie celów strategicznych i charakteryzują się bliższym od nich horyzontem czasowym. Realizacja celów operacyjnych warunkuje osiągnięcie strategicznych celów rozwoju. Powinny one zostać sformułowane w taki sposób, aby były osiągalne i mierzalne. Do każdego z celów operacyjnych przypisano konkretne zadania, których realizacja planowana jest w latach 2007-2015. Zadania to konkretne zamierzenia i przedsięwzięcia, które w całości lub w części realizują jeden lub więcej celów operacyjnych.

Cele operacyjne oraz przypisane im poszczególne zadania zostały przedstawione w tabeli 1.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY WĄWOLNICA

Tabela 1: Działania przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica

Cel strategiczny	Cel operacyjny		Zadanie	Wskaźniki
CEL 1 Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	1. Inwestycje w infrastrukturę techniczną	1.1. Inwestycje w infrastrukturę drogową	1.1.1. Budowa dróg na terenie gminy; 1.1.2. Modernizacja ulic w Wąwolnicy; 1.1.3. Budowa dróg dojazdowych w Gminie Wąwolnica.	-
		1.2. Inwestycje w infrastrukturę sanitarną	1.2.1. Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków, 1.2.2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie, 1.2.3. Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy, 1.2.4. Rozbudowa sieci wodociągowej i budowa ujęć wody na terenie Gminy.	▪ Długość wybudowanych / zmodernizowanych dróg w ciągu roku, ▪ Liczba gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej / wodociągowej/ w ciągu roku, ▪ Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych w ciągu roku.
	2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną		2.1. Remont budynków użyteczności publicznej (w tym: Biblioteka Publiczna, budynki szkolne),	▪ Liczba wyremontowanych budynków szkolnych w czasie realizacji strategii, ▪ Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji,
CEL 2 Wsparcie lokalnej gospodarki	1. Rozwój turystyki, agroturystyki i turystyki aktywnej		1.1. Inwestycje związane z organizacją ruchu turystycznego, 1.2. Rewitalizacja płyty rynku w Wąwolnicy, 1.3. Przygotowanie terenów w Celejowie pod budowę term (uwarunkowane pozytywnymi wynikami odwiertów).	▪ Liczba turystów odwiedzających Gminę Wąwolnica rocznie, ▪ Długość oznakowanych szlaków pieszych i rowerowych rocznie, ▪ Łość zrewitalizowanych obiektów.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY WĄWOLNICA

	2. Promocja Gminy Wąwolnica	2.1. Opracowanie i realizacja strategii promocji gminy, 2.2. Rozwój idei partnerstw krajowych i międzynarodowych, poprzez poszukiwanie jednostek samorządu terytorialnego w kraju i zagranicą i podpisywanie umów partnerstwa.	▪ Opracowana strategia promocji gminy, ▪ Ilość nowych umów partnerstwa podpisanych z gminami zagranicznymi, w okresie realizacji strategii.
CEL 3 Rozwój usług dla mieszkańców	1. Działalność na rzecz zwiększenia dochodów mieszkańców gminy i ograniczania obszarów biedy	1.1. Pobudzenie aktywności zawodowej mieszkańców, 1.2. Pomoc grupom ludności wymagającym opieki – starsi, niepełnosprawni, rodziny wielodzietne, matki samotnie wychowujące dzieci, 1.3. Wsparcie powstawania i rozwoju małych przedsiębiorstw lokalnych.	▪ Stopa bezrobocia w gminie na koniec każdego roku realizacji strategii, ▪ Liczba odbiorców świadczeń pomocowych na koniec każdego roku realizacji strategii, ▪ Liczba firm powstałych w gminie w okresie realizacji strategii.
	2. Stworzenie warunków rozwoju działalności kulturalnej	2.1. Opracowanie kalendarza imprez kulturalnych 2.2. Promocja kultury lokalnej i regionalnej.	▪ Liczba imprez kulturalnych organizowanych w ciągu roku, ▪ Opracowana koncepcja kalendarza imprez kulturalnych oraz strategia promocji kultury miejscowej.
	3. Działalność na rzecz sportu i rekreacji	3.1. Wyposażenie Gminy w niezbędne obiekty i urządzenia sportowe 3.2. Opracowanie programu imprez sportowo-rekreacyjnych, w celu zaangażowania mieszkańców Gminy w czynne uprawianie sportu.	▪ Liczba osób uczestniczących w badaniach profilaktycznych organizowanych w gminie w ciągu roku, ▪ Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych organizowanych w ciągu roku.
	4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego	4.1. Wsparcie służb mundurowych funkcjonujących w gminie (policja, straż pożarna), 4.2. Promocja programu ochrony sąsiedzkiej.	▪ Ilość sprzętu zakupionego ze środków gminnych dla miejscowych służb mundurowych (głównie dla straży pożarnej) w okresie realizacji strategii, ▪ Liczba rodzin uczestniczących w programie ochrony sąsiedzkiej w ciągu roku.

4. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane na podstawie następujących dokumentów o charakterze programującym:

1. Narodowa Strategia Spójności,
2. Lubelski Regionalny Program Operacyjny (2007 – 2013),
3. Strategia Gminy Wąwolnica (2004 – 2006),
4. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego,
5. Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąwolnica,
6. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wąwolnica,
7. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Wąwolnica.

Konstrukcja Strategii, w znaczącym stopniu, opiera się na dokumentach programujących absorpcję środków Unii Europejskiej na lata 2007-2013 wypływających z projektu Narodowej Strategii Spójności. Dokument jest również wynikiem konsultacji społecznych realizowanych w maju oraz czerwcu 2006 roku.

II. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica na lata 2007 - 2015 została opracowana na podstawie zapisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Analizie poddano aktualny i prognozowany cele i działania na terenie Gminy Wąwolnica oraz proponowane kierunki działań w latach 2007 - 2015.

Wnioski z tej analizy odniesiono do stanu środowiska w gminie i przeanalizowano możliwe skutki realizacji działań Strategii. W prognozie oddziaływania na środowisko przeanalizowano uwzględnienie w Strategii strategicznych kierunków działań przyjętych w innych dokumentach (m.in. w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego oraz Strategii Rozwoju Powiatu Puławskiego). Do analizy przyjęto dwa warianty rozważań oddziaływań: niewdrożenia ustaleń Strategii tzw. wariant zerowy oraz realizację ustaleń Strategii.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

1. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA WDRAŻANIA STRATEGII

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania zadań, którego celem jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Strategii Rozwoju z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Monitorowanie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica na lata 2007 – 2015 prowadzone będzie oparty będzie na monitoringu operacyjnym i strategicznym.

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Strategii posiada Wójt. Dodatkowo w monitorowaniu uczestniczyć będzie horyzontalny zespół zadaniowy do spraw realizacji Strategii. Główną jego rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w dokumencie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby aktualizowanie Programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Do monitorowania, oceny realizacji programu, jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami Strategii oraz osiągane wskaźniki produktów.

W celu monitorowania wdrażania Strategii i oceny jego efektywności w stosunku do ustalonych celów, konieczne jest ustalenie zestawu wskaźników. Decyzje w tej sprawie powinny być podejmowane jeszcze przed rozpoczęciem wdrażania Strategii lub we wczesnej fazie jego realizacji tak, aby odpowiednie dane mogły zostać zebrane. W większości przypadków można im przypisać poziomy celów, które ogólnie odpowiadają celom dokumentu. Możemy wyróżnić następujące poziomy wskaźników:

- **Wskaźniki wkładu** dotyczą przyznanego budżetu na każdym poziomie pomocy.
- **Wskaźniki finansowe** są wykorzystywane do monitorowania postępów w ramach (rocznych) zobowiązań i wypłat funduszy dostępnych dla danego działania w stosunku do jego dopuszczalnych kosztów.
- **Wskaźniki wyników** odnoszą się do działalności. Są one mierzalne w jednostkach fizycznych lub monetarnych (np. długość zbudowanej drogi, liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie finansowe).
- **Wskaźniki rezultatu** odnoszą się do bezpośredniego efektu spowodowanego przez działanie. Dostarczają one informacji o zmianach np. w zachowaniu, zdolności efektywności bezpośrednich beneficjentów. Wskaźniki te mogą być wyrażane

w jednostkach fizycznych (np. skrócenie czasu podróży, liczba uczestników, którzy ukończyli szkolenie, liczba wypadków drogowych, etc.) lub finansowych (wzrost zasobów sektora prywatnego, obniżenie kosztów transportu).

- **Wskaźniki wpływu** odnoszą się do konsekwencji Strategii wykraczających poza jej bezpośrednich beneficjentów. Można zdefiniować dwa typy wpływu: wpływ bezpośredni, to te efekty, które występują po upływie pewnego czasu, ale bezpośrednio wiążą się z podjętymi działaniami; wpływ globalny to efekty w długim okresie, oddziałujące na szerszą populację. Badanie tego wpływu jest złożone, a określenie przejrzystych relacji przyczynowo-skutkowych często bardzo trudne.

2. WSKAŹNIKI SKUTECZNOŚCI, EFEKTYWNOŚCI I WYKONANIA

W ogólnym zarysie, aby działanie mogło być przedmiotem szczegółowej oceny, ewaluacja musi dotyczyć całego zespołu specyficznych kwestii.

- **Odpowiedniość (adekwatność)**- do jakiego stopnia cele Strategii są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie krajowym i ewolucyjnym?
- **Efektywność**- w jaki sposób zasoby (wkład) zostały przetworzone na wyniki i rezultaty?
- **Skuteczność**- do jakiego stopnia Strategia przyczynia się do osiągnięcia jego szczegółowych i ogólnych celów?
- **Użyteczność**- czy Strategia przyczyniła się do zaspokojenia potrzeb grup docelowych lub społecznych?
- **Trwałość**- jakie są szanse, że zmiany (lub wytworzone dobra) będą trwałe po zakończeniu realizacji Strategii?

Przy użyciu wskaźników zdefiniowanych wyżej możemy zmierzyć takie zagadnienia jak skuteczność i efektywność. Skuteczność porównuje to, co zostało zrobione z tym, co początkowo zostało zaplanowane, tzn. porównuje wyniki, rezultaty i/lub wpływ rzeczywisty z oczekiwanym. Efektywność określa relację pomiędzy wynikami, rezultatami i/lub wpływem a wkładem (zwłaszcza środkami finansowymi) wykorzystanym do ich osiągnięcia. Wielkości efektywności i skuteczności mogą więc być wyliczone dla każdego etapu Strategii lub działania, tzn. dla wyników, rezultatów i wpływu. Te wielkości pozwalają porównać to co zostało osiągnięte z tym, co było zaplanowane (skuteczność) oraz ze środkami, które zostały wykorzystane (efektywność). Te wskaźniki dostarczają użytecznych informacji dla zarządzających Strategią oraz dla przeprowadzających ewaluację, pomagając w podejmowaniu lepszych decyzji dotyczących Planowania lub jego kolejnej edycji.

Dane „wejściowe” odnoszą się do wielkości początkowych, w stosunku do których mierzone następnie są wskaźniki wpływu. Powinny one być ustalane w odniesieniu do celów dokumentu i mogą zawierać, między innymi, początkową liczbę miejsc pracy w przemyśle w regionie lub aktualną liczbę prywatnych inwestycji w danym sektorze lub przemyśle. W praktyce, często spotyka się spore braki w dostępności danych dotyczących niektórych istotnych obszarów, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).

Dane wejściowe są niezbędne jeśli wskaźniki dokumentu mają mieć jakiegokolwiek znaczenie. Dla przykładu, jeśli celem danego działania jest wzrost liczby MSP w regionie, najbardziej odpowiednią daną wyjściową będzie liczba MSP w tym regionie w momencie rozpoczęcia Planu. Gdy dysponujemy tą informacją, będzie możliwe obliczenie, bardzo precyzyjne, że np. 20% przedsiębiorstw działających w danym regionie kwalifikujących się do pomocy skorzystało ze wsparcia w ramach funduszy strukturalnych.

W miarę realizacji Strategii istnieje możliwość pogłębienia i uzupełnienia tych informacji. Ustalanie danych wejściowych powinno być przeprowadzane w taki sposób, by odpowiednio odzwierciedlić cele zawarte w danym Planie. W niektórych przypadkach może być użyteczne zebranie specyficznych danych dotyczących beneficjentów Strategii, np. MSP. Bardziej szczegółowe wskaźniki, dotyczące przemysłu, wielkości lub płci mogą dostarczyć pełniejszego opisu beneficjentów i pozwolić na porównanie ich z efektami wcześniejszych działań lub z działaniami podejmowanymi w innych regionach.

Głównym źródłem dla większości danych wejściowych są oficjalne statystyki. Czasem jednak te źródła mogą powodować pewne problemy, takie jak:

- niedostępność danych na odpowiednim poziomie geograficznym;
- opóźnienia w publikowaniu danych (dla przykładu, Eurostat, dane dotyczące PKB na osobę są publikowane dwu/trzyletnim opóźnieniem);
- braki w oficjalnych statystykach w odniesieniu do potrzeb Planu (dla przykładu, w oficjalnych statystykach może nie znajdować się rozróżnienie na pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze pracy);
- brak danych dostatecznie szczegółowo rozbitych na poszczególne sektory.

Obowiązkiem instytucji odpowiedzialnej za zadanie monitorowania, czyli władz zarządzających, jest określenie, na podstawie istniejących priorytetów i zdolności, struktury systemu monitorowania i takiego **poziomu szczegółowości**, który zapewni przeprowadzanie monitorowania zgodnego z potrzebami różnych grup użytkowników.

Należy zapewnić regularne monitorowanie postępów rzeczowych i finansowych podejmowanych działań i, o ile to możliwe, również rezultatów. Pomimo że środki administracyjne

i zarządcze stanowią ważnych czynnik, również rezultaty powinny być monitorowane, przynajmniej dla najbardziej istotnych dla Strategii działań.

Ocena szczegółowego wpływu (w kategoriach celów szczegółowych) może się rozpocząć dopiero, gdy system monitorowania dostarczy **odpowiednich informacji** na temat postępów w realizacji oraz odpowiadających im rezultatów (efekty natychmiastowe oraz pośrednie wobec zatrudnienia, bezpośrednie zatrudnienie uczestników po zakończeniu szkolenia). Działanie systemu monitorowania powinno wyrażać to stopniowe podejście, biorąc pod uwagę zarówno specyficzne okoliczności i potrzeby, jak również poziom zasobów dostępnych do podjęcia tych działań.

3. OCENA EFEKTYWNOŚCI WDRAŻANIA ORAZ AKTUALIZACJA STRATEGII

Zaleca się skwantyfikowanie celów i związanych z nimi wskaźników odpowiadających Planom, priorytetom i działaniom. W przeciwnym razie niemożliwe będzie określenie do jakiego stopnia osiągane są początkowe cele. Dane pozwalające na skwantyfikowanie celów Planu zazwyczaj są dostępne. Nieuchronnie, jak we wszystkich zadaniach związanych z przewidywaniem, będzie w tej sytuacji wymagany, oprócz przetwarzania danych, element oceny. Kwantyfikacja powinna opierać się na danych wyjściowych i odnosić się do wartości miernika (benchmarku) uzyskanego z wcześniejszego monitorowania i ewaluacji, na przykład koszt utworzenia lub utrzymania jednego miejsca pracy w danym sektorze.

Zadanie ewaluacji każdej Strategii może być podzielone na trzy etapy: ewaluację *ex - ante*, w połowie okresu i *ex post*. Na każdym z tych etapów ewaluacja musi odnieść się do specyficznych zagadnień związanych z wykonywaniem Strategii. Wskaźniki stanowią więc główne źródło informacji, na których opiera się ewaluacja, ale jednocześnie same są przedmiotem specyficznej oceny na różnych etapach.

1. Ewaluacja ex-ante powinna odnosić się do następujących elementów:

- Powiązania i spójności pomiędzy celami ogólnymi, celami szczegółowymi i działaniami, które powinny być zawarte w uzupełniającym dokumencie Planowym;
- Istnienia i odpowiedniości wskaźników wyników, rezultatów i wpływu na każdym poziomie pomocy;
- Wiarygodności poziomu kwantyfikacji celów.
- Przeprowadzający ewaluację powinni odgrywać aktywną rolę w podnoszeniu jakości systemu wskaźników.

2. Ewaluacja w połowie okresu powinna badać stopień osiągniętej skuteczności na podstawie wskaźników zebranych w toku monitorowania oraz ocenić jakość i odpowiedność tych wskaźników.

3. **Ewaluacja ex post** pozwala, na podstawie końcowych danych uzyskanych poprzez monitorowanie, na porównanie celów oczekiwanych z celami rzeczywiście osiągniętymi (włącznie z wpływem).

Biorąc pod uwagę, że prawdopodobnie nie jest możliwe uzgodnienie jednej definicji „ewaluacji”, która cieszyłaby się powszechną aprobatą, identyfikuje się pewne kluczowe elementy, które powinny charakteryzować ewaluację:

- **analityczna** – powinna opierać się na uznawanych technikach badawczych;
- **systematyczna** – wymaga dokładnego zaplanowania i spójnego wykorzystywania wybranych technik;
- **rzetelna** – ustalenia ewaluacji powinny być podobne w przypadku przeprowadzania jej przez różnych ewaluatorów mających dostęp do tych samych danych i wykorzystujących te same metody analizy danych;
- **skoncentrowana na problemach** – ewaluacja powinna odnosić się do istotnych problemów dotyczących Planu, mianowicie jego trafności, efektywności i skuteczności;
- **przydatna dla użytkowników** – oznacza to po prostu, że ewaluacja powinna być zaprojektowana i wdrażana w taki sposób, który zapewni dostarczenie użytecznych informacji dla osób podejmujących decyzje, w zależności od okoliczności politycznych, ograniczeń projektu oraz dostępnych zasobów.

Głównym celem przeprowadzania ewaluacji Strategii jest oczywiście jej ulepszenie. Ewaluację można także przeprowadzić z zamiarem określenia efektów Strategii dla społeczeństwa lub wsparcia osób podejmujących decyzję w wyrobieniu sobie opinii na temat wartości dokumentu. Rozróżnia się trzy podstawowe przyczyny ewaluacji:

- usprawnienie zarządzania;
- dla celów odpowiedzialności;
- wsparcie alokacji zasobów finansowych.

Ewaluacja ex-post i w połowie okresu często podejmowana jest dla **celów zarządzania**, np. w celu ocenienia i usprawnienia wdrażania Planu. Z zasady osoby zaangażowane w zarządzanie Planem powinny wiedzieć jakie są jego silne i słabe strony, jak może on być usprawniony, jakie aspekty Planu funkcjonują prawidłowo, a jakie nie i jaki jest stosunek klientów, pracowników i innych osób do realizowanej Strategii. Może to doprowadzić osoby odpowiedzialne za zarządzanie i podejmowanie decyzji do powtórnego przemyślenia problemów, które leżą u podłoża dokumentu.

Odpowiedzialność jest kolejnym ważnym powodem przeprowadzania ewaluacji, zwłaszcza w kontekście UE, gdzie staje się ona coraz częściej obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa. Przeprowadzeniem ewaluacji zainteresowani są zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy Strategii,

a także przeciętni obywatele. Ewaluacja przeprowadzana dla celów odpowiedzialności koncentruje się najczęściej na oddziaływaniu strategii (stopniu w jakim przyczynia się on do osiągnięcia zakładanych efektów) oraz na relacji jego efektów do kosztów (*value for money*) i ma na celu poprawę przejrzystości.

Ewaluacja może być wreszcie wykorzystywana w celu **poprawy alokacji zasobów finansowych** w ramach danej organizacji. W kontekście UE, powód ten jest ściśle związany z zagadnieniem odpowiedzialności. Główne cele ewaluacji charakteryzuje się w sposób następujący:

- Cel poznawczy - głównym celem oceny (ewaluacji) w takim podejściu jest zwiększenie wiedzy zamawiającego oraz zainteresowanych partnerów na temat zasad działania Strategii lub projektu, poznanie wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów działających w Strategii, uzyskanie informacji dotyczącej efektów, jego sukcesów i niepowodzeń itp. Wiedza uzyskana w trakcie oceny (ewaluacji) poznawczej ma pomóc w wypracowywaniu polityki i Strategii w danej dziedzinie. Ocena (ewaluacja), której głównym celem jest cel poznawczy jest także wykorzystywana w badaniach naukowych prowadzonych w dziedzinie, której dotyczy Plan będący przedmiotem oceny (ewaluacji);
- Cel instrumentalny - głównym celem oceny (ewaluacji) w podejściu instrumentalnym jest wykorzystanie jej wyników i rezultatów do podejmowania decyzji związanych z realizowanymi Strategiami. Cel instrumentalny wyraża się w dwojakiego rodzaju podejściu do oceny (ewaluacji). Przeprowadzenie oceny (ewaluacji)

Pracę zespołu ewaluacyjnego można podzielić na cztery etapy:

I. Strukturyzacja - etap ten nie zawsze występuje przy realizacji zadania ewaluacyjnego. Jeśli cele oceny (ewaluacji) są zdefiniowane w precyzyjny i jednoznaczny sposób, członkowie zespołu ewaluacyjnego mogą od razu przystąpić do drugiego etapu realizacji oceny - obserwacji. Jeśli jednak zakres zadań jest niejasny lub pewne kwestie związane z ocenianym Planem wymagają sprecyzowania, w początkowej fazie realizacji zadania ewaluacyjnego, konieczne jest między innymi określenie (ewaluacja *ex-ante*) lub przywrócenie logicznej struktury ocenianej Strategii.

II. Obserwacja - na etapie tym dokonuje się określenia zakresu przedmiotowego i podmiotowego badań (np. z jakimi osobami należy przeprowadzić wywiad i na jaki temat) i na tej podstawie przystępuje się do zbierania danych i faktów związanych z oceną Strategii.

III. Analiza - po zebraniu odpowiednich danych zespół ewaluacyjny wykorzystuje odpowiednie techniki w celu interpretacji danych, ich porównania oraz szacowania efektów Strategii.

IV. Ocenianie (*ang. judgement*) - w ostatnim etapie ewaluacji dokonuje się oceny efektów Planu w stosunku do określonych kryteriów (pytań ewaluacyjnych) oraz formułuje się syntetyczne wnioski

i rekomendacje. Na tym etapie procesu ewaluacyjnego eksperci winni stwierdzić faktyczną jakość ocenianego Planu. W fazie oceniania określa się przykładowo, czy stworzoną w ramach ocenianego Planu liczbę miejsc pracy należy uznać za sukces Strategii czy też biorąc pod uwagę różne czynniki, mogła być ona znacznie wyższa.

Aktualizacja Strategii jest ważnym wymogiem aktywnej jej realizacji, umożliwia bowiem stwierdzenie, czy Strategia realizowana jest prawidłowo, a jej założenia nadal są aktualne.

Uaktualnianie Strategii powinno polegać na :

- analizowaniu raportów o sytuacji gospodarczej i społecznej gminy w sposób cykliczny,
- stałej kontroli i ocenie stanu środowiska przyrodniczego gminy i jej sąsiedztwa,
- sporządzaniu ekspertyz dla władz gminy dotyczących perspektyw rozwoju gminy,
- bieżącej kontroli stopnia realizacji Strategii i informacji o efektach podejmowanych działań,
- utworzeniu i aktualizacji danych gminnego banku danych o firmach, ofercie turystycznej, rekreacyjnej, ofertach pracy, osobach bezrobotnych, formach pomocy, możliwościach edukacji, źródłach finansowania rozwoju i promocji gminy,
- stworzeniu systemu wczesnego ostrzegania o nieprawidłowościach w rozwoju gminy

Oceny skuteczności realizacji Strategii dokonywać winien **raz do roku** zespół ekspertów powołany przez Gminę Wąwolnica. Zapisy Strategii mogą być modyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia.

IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływania na środowisko przedsięwzięć ujętych w Strategii Rozwoju Gminy nie jest możliwe, tak ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko (powietrze, hałas), jak i odległość od granic Państwa. Nie jest możliwe również oddziaływanie transgraniczne ze względu na gospodarkę wodościekową.

V. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

1. STAN ŚRODOWISKA GMINY WĄWOLNICA ORAZ OBSZARÓW OBJETYCH PRZEIWDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska Gminy Wąwolnica opisany został dokładnie w Rozdziale 3 *Diagnoza sytuacji społeczno- gospodarczej Gminy Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica*, która jest przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko.

2. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Nie wdrożenie założeń Strategii (wariant zerowy) spowoduje pogarszanie się stanu i stopy życia mieszkańców oraz dalsze utrzymywanie się dotychczasowej jakości środowiska, a nawet postępującą jego degradację.

Wstrzymanie inwestycji związanych z rozbudową sieci wodociągowej oraz budową ujęć wody (*cel strat. 1; cel oper.1.2.; zadanie 1.2.4*), budową kanalizacji sanitarnej na terenie gminy (*cel strat 1; cel oper.1.2.; zadanie 1.2.3.*), budową przydomowych oczyszczalni ścieków (*cel strat. 1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.2.*) oraz modernizacją i rozbudową oczyszczalni (*cel strat. 1; cel oper. 1.2; zadanie 1.2.1.*) spowoduje negatywne skutki dla środowiska objawiające się spadkiem bioróżnorodności unikatowej fauny, flory, zanieczyszczeniem gleb oraz wód powierzchniowych i gruntowych.

Na skutek niedostosowania lokalnego układu komunikacyjnego do specyfiki gminy (*cel strat.1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.1. oraz zadanie 1.1.3.*) oraz braku modernizacji dróg (*cel strat. 1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.2.*) wzrośnie poziom zanieczyszczeń i hałasu, które mogą mieć wyjątkowo niekorzystnie oddziaływanie na warunki klimatyczne terenów uzdrowiskowych. Pogorszy się tym samym komfort przebywania na terenie gminy zarówno dla stałych mieszkańców, jak i dla tymczasowo przebywających na tym terenie turystów.

Niepodejmowanie działań na rzecz rozwoju turystyki, agroturystyki i turystyki aktywnej (*cel strat. 2.; cel oper.1; zadania 1.1., 1.2., 1.3.*) oraz promocji gminy (*cel strat. 2; cel oper. 2; zadania 2.2.1., 2.2.2.*) na tym obszarze wpłyną negatywnie na jakość życia na tym terenie, zmniejszą ilość terenów wykorzystywanych do rekreacji oraz obniżą rangę Wąwolnicy jako miejsca do wypoczynku i turystyki.

Brak realizacji zaproponowanych działań wpłynie najbardziej widocznie na obniżenie poziomu życia mieszkańców. Obniżeniu ulegnie aktywność zawodowa mieszkańców (*cel strat 3; cel oper. 1; zadanie 3.1.1.*), zmaleje pomoc grupom ludności wymagającym opieki (*cel strat. 3; cel oper. 1; zadanie 3.1.2*) oraz wsparcie powstawania i rozwoju małych przedsiębiorstw lokalnych (*cel strat. 3; cel oper. 1; zadanie 3.1.3.*). Sytuacja taka może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu

środowiska przyrodniczego. Wniosek ten wynika z faktu, że wśród społeczeństw uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne (grabież i dewastacja zasobów przyrody), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Przewiduje się, że brak realizacji założeń Strategii spowodowałby niewielkie pozytywne skutki dla środowiska i zdrowia ludzkiego. Niepodejmowanie działań na rzecz aktywizacji gospodarczej na terenie Gminy miałyby konsekwencje w postaci nie zwiększenia emisji zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczenia wód. Również nastąpiłoby zmniejszenie zagrożenia dla terenów cennych przyrodniczo podczas realizacji zadań założonych w Strategii (zwłaszcza związanych z prowadzeniem robót budowlanych).

Podsumowując powyższe argumenty należy oczekiwać, że brak realizacji założeń zapisanych w Strategii doprowadzi do ogólnego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców Gminy Wąwolnica.

VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.

W projekcie Strategii zidentyfikowano następujące problemy w następujących obszarach.

- Środowisko i turystyka
- Sfera społeczna
- Infrastruktura techniczna
- Gospodarka

Zidentyfikowano również problemy w innych obszarach przedstawionych w tabeli poniżej

Tabela 2: Zidentyfikowane problemy w Gminie Wąwolnica

Obszar	Zidentyfikowany problem
Środowisko i turystyka	▪ stosunkowo niewielka ilość zabytków dostępnych w gminie, ▪ brak zbiorników wodnych, ▪ brak odpowiedniej promocji walorów Gminy, ▪ niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych, ▪ stosunkowo słaba edukacja ekologiczna społeczeństwa
Sfera społeczna	▪ niskie wykształcenie bezrobotnych, ▪ wysoki udział kobiet w ogóle osób bezrobotnych, ▪ procesy migracyjne do gmin sąsiednich, ▪ słabo rozwinięte specjalistyczne usługi medyczne, ▪ niewystarczające środki pieniężne z budżetu gminy na oświatę i opiekę społeczną, ▪ słaba aktywność Gminnego Domu Kultury i niskie nakłady na jego funkcjonowanie, ▪ brak współpracy z ośrodkami partnerskimi w kraju i państwach UE, ▪ słaba promocja gminy, ▪ ubożenie społeczeństwa. – niskie dochody własne gminy na 1 mieszkańca ▪ Słabe rozwinięcie oferty turystycznej na sezon zimowy
Infrastruktura techniczna	▪ niewystarczający rozwój sieci kanalizacji sanitarnej, ▪ niezadowalający stan nawierzchni dróg przebiegających przez gminę, ▪ niewystarczająca ilość chodników, ▪ brak komunikacji na obszarach wiejskich i duża odległość od głównych szlaków komunikacyjnych ▪ brak zakładów utylizacji odpadów w gminie,,
Gospodarka	▪ rozdrobnienie gospodarstw rolnych, ▪ brak przetwórstwa rolno – spożywczego, ▪ mało miejsc pracy na terenie gminy, ▪ stosunkowo wysokie bezrobocie, ▪ brak znaczących inwestycji zewnętrznych i niski udział kapitału zagranicznego, ▪ niewystarczająca ilość uzbrojonych terenów do aktywizacji gospodarczej, ▪ brak wysoko wykwalifikowanych pracowników ▪ niewielki budżet inwestycyjny gminy i wysoki poziom tzw. „sztywnych” wydatków.

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

1. POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość nasz wybór. Program ten określa priorytetowe pola działań w dziedzinie ochrony środowiska, ujęte w kilka strategii tematycznych dotyczące:

- ochrony gleby,
- ochrony i zachowania środowiska morskiego,
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,
- środowiska miejskiego,
- zarządzania zasobami naturalnymi,
- utylizacji odpadów.

Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono zagadnienia:

- zmiany klimatyczne,
- przyroda i bioróżnorodność,
- środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- zasoby naturalne i odpady

Zapisy te są wynikiem potrzeby stworzenia jednolitej procedury administracyjnej, stosowanej przy planowaniu projektów gospodarczych w celu kontroli ich skutków dla ludzi, zwierząt i środowiska. Cele Programu opierają się ponadto na zapisach Traktatu z Maastricht (1991r.), które zawierają główne zasady polityki w zakresie ochrony środowiska

- zasada integrowania,
- zasada „zanieczyszczający płaci”,
- zasada usuwania zanieczyszczenia u źródła,
- zasada zapobiegania,
- zasada ochrony.

Szczególne wagę przykładają się do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu z Kioto (1997, wszedł w życie 16 lutego 2005r.). Jako szczególnie istotne wymienia się m.in.: wspieranie praktyk

i technik ekologicznie efektywnych w przemyśle, wspomaganie MŚP w modernizacji oraz wspieranie efektywności energetycznej (ogrzewanie, bieżąca woda w budynkach).

2. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA NA LATA 2009-2012

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja tego celu osiągnięta będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska.

Wśród celów Polityki Ekologicznej Państwa istotnych dla Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica można wymienić:

- kierunki działań systemowych.
 - uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych
 - aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska
 - zarządzanie środowiskowe
 - udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska
- ochrona zasobów naturalnych
 - ochrona przyrody
 - racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
 - ochrona powierzchni ziemi
 - gospodarowanie zasobami geologicznymi
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
 - środowisko a zdrowie
 - jakość powietrza
 - ochrona wód
 - oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych

3. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU W LATACH 2007-2015

Określa cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz przedstawia warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców: poszczególnych obywateli i rodzin przy pełnym wykorzystaniu możliwości pojawiających się w związku z obecnością Polski w Unii Europejskiej.

Strategia Rozwoju Gminy Wąwolnica wpisuje się, w co najmniej w 4 podstawowe priorytety Strategii Rozwoju Kraju:

- wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki
- poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości
- budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa

Reasumując, po analizie celów strategicznych, priorytetowych typów projektów i zamierzonych rezultatów Strategii jest bezpośrednio lub pośrednio zbieżny z celami zarówno krajowej jak i wspólnotowej polityki ochrony środowiska.

Realizacja zadań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica przyczyni się do dalszej poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski.

Reasumując, po analizie celów strategicznych, priorytetowych typów projektów i zamierzonych rezultatów Strategia Rozwoju Gminy Wąwolnica jest bezpośrednio lub pośrednio zbieżna z celami zarówno krajowej jak i wspólnotowej polityki ochrony środowiska.

Realizacja zadań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica przyczyni się do dalszej poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski

VIII. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica będzie polegała na wykonaniu szeregu zadań, głównie budowlanych, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości (np. zajęcie pasa drogowego w związku z wymianą sieci, emisja hałasu). Na etapie użytkowania należy oczekiwać braku oddziaływania na środowisko, albo wręcz poprawy w stosunku do stanu obecnego.

Ocenę oddziaływania na środowisko odnoszących się do poszczególnych celów i zadań Programu oraz związanych z nimi działań inwestycyjnych przedstawiono (w formie zbiorczego zestawienia w **Załączniku 1.**)

1.1. ETAP REALIZACJI ZADAŃ

1.1.1 ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego nazywamy wprowadzenie substancji stałych, ciekłych i gazowych, w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodężywioną, wody, gleby lub spowodować nieprzewidziane szkody w środowisku naturalnym. Realizacja zadań przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica na lata 2007- 2015 związanych z pracami budowlanymi oraz ziemnymi i związanym z tym użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie się charakteryzowała lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza. Do zadań tych należą: inwestycje w infrastrukturę drogową na terenie gminy (*cel stat.1; cel oper. 1.1; zadania 1.1.1.*) modernizacja ulic w Wąwolnicy (*cel stat.1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.2.*), budowa dróg dojazdowych (*cel stat.1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.3.*), modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków (*cel stat.1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.1.*), budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (*cel stat.1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.2.*), budowa kanalizacji sanitarnej (*cel stat.1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.3.*), rozbudowa sieci wodociągowej i budowa ujęć wody (*cel stat.1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.4.*), remont budynków użyteczności publicznej (*cel stat.1; cel oper. 2.; zadanie 2.1.*), inwestycja związane z organizacją ruchu turystycznego (*cel stat.2; cel oper.1.; zadanie 1.1.*), rewitalizacja płyty rynku w Wąwolnicy (*cel stat.2; cel oper.1.; zadanie 1.2.*), przygotowanie terenów w Celejowie pod budowę term (*cel stat.2; cel oper.1.; zadanie 2.1.3.*), wyposażenie gminy niezbędne obiekty i urządzenia sportowe (*cel stat.3; cel oper.3.; zdanie 3.1.*).

Użycie środków transportu ciężarowego, prace budowlane nie pozostają bez wpływu na zanieczyszczenie powietrza, możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej, także okładzin hamulcowych oraz spalin pojazdów starszej generacji. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych.

Dokładne określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi, nie podlega normowaniu.

1.1.2. HAŁAS

W trakcie robót budowlanych wykorzystywany będzie sprzęt budowlany i środki transportu, stanowiące źródło hałasu i drgań. Emitowany hałas będzie oddziaływał na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji. Poza terenami zabudowanymi należy liczyć się z oddziaływaniem na dzikie zwierzęta oraz ptaki, co może przyczynić się do ich migracji

winne rejonu. Urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Obecnie w tym względzie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w *sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska* (Dz. U. Nr 263, poz. 2202, zm.: Dz. U. 2006.32.223, 2007.105.718). Normy obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych.

Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasu na terenach otaczających plac budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności (w tym akustyczne) ustaną.

Dla ograniczenia uciążliwości akustycznych prace budowlane i transportowe powinny być prowadzone tylko w porze dziennej. Na etapie organizacji prac w obrębie poszczególnych obiektów istnieje możliwość wykorzystania różnych środków zapobiegawczych i ochronnych, jednak w praktyce uciążliwości przy remontach nie są zwykle podstawą do poważnych konfliktów, gdy osoby narażone na niedogodności mają jasno określony horyzont czasowy, w jakim prace zostaną zakończone.

1.1.3. ZANIECZYSZCZENIA WÓD

Ze względu na charakter i rodzaj innych wykonywanych robót zakłada się, że realizacja planowanych działań nie zwiększy zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy lub zwiększy je w sposób nieznaczny. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód lub gleb będzie związane z robotami budowlanymi i ziemnymi głównie na terenach przyległych do nowobudowanych lub remontowanych dróg, sieci kanalizacji sanitarnej oraz placów budowy. Będzie ono dotyczyło szczególnie skażeń substancjami niebezpiecznymi, użytych w procesie inwestycyjnym lub pochodzących ze sprzętu budowlanego i środków transportu. Aby takie ryzyko zminimalizować w zależności od rodzaju działalności powinny być ustalone wszelkie środki bezpieczeństwa, zapobiegające tego typu awariom lub innym potencjalnym zagrożeniom które mogą mieć wpływ na środowisko a także przestrzegane przepisy z zakresu Prawa Budowlanego, Ochrony Środowiska oraz Bezpieczeństwa Higieny Pracy. Ponadto na etapie opracowania organizacji budowy lub innych inwestycji powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne osobom wykonującym prace.

1.1.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

FAUNA

Realizacja przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica zamierzeń, będzie charakteryzowała się nieznacznym wpływem na bioróżnorodność świata zwierząt. Obszar objęty działaniami inwestycyjnymi stanowi w większości obszar przekształcony antropogenicznie, na którym

liczba dziko żyjących gatunków jest ograniczona i są to praktycznie wyłącznie gatunki synantropijne. Inwestycje takie jak modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków (*cel strat 1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.1.*), budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (*cel strat 1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.2.*), budowa kanalizacji sanitarnej (*cel strat 1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.3.*), rozbudowa sieci wodociągowej i budowa ujęć wody (*cel strat 1; cel oper. 1.2.; zadanie 1.2.4.*), remont budynków użyteczności publicznej (*cel strat 1; cel oper. 2.; zadanie 2.1.*), inwestycja związane z organizacją ruchu turystycznego (*cel strat 2; cel oper. 1.; zadanie 1.1.*), rewitalizacja płyty rynku w Wąwolnicy (*cel strat 2; cel oper. 1.; zadanie 1.2.*), przygotowanie terenów w Celejowie pod budowę term (*cel strat 2; cel oper. 1.; zadanie 1.3.*), wyposażenie gminy niezbędne obiekty i urządzenia sportowe (*cel strat 3; cel oper. 3.; zdanie 3. 1*) mogą przyczynić się do zakłócenia bytowania zwierząt (w tym gatunków chronionych) w ich naturalnych siedliskach, ich migracji, przez co może zmniejszyć ich różnorodność na danym obszarze. Należy zaznaczyć że większość działań ma charakter krótkoterminowy i w dużym procencie odwracalny. Realizacja infrastruktury transportu drogowego: budowa dróg (*cel strat 1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.1.*), modernizacja ulic w Wąwolnicy (*cel strat 1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.2.*), budowa dróg dojazdowych (*cel strat 1; cel oper. 1.1.; zadanie 1.1.3.*), może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i korzyści ekologicznych a zatem ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Pozostałe planowane działania inwestycyjne nie przyczynią się w zauważalny sposób do zmiany warunków bytowania i różnorodności fauny na terenie Gminy Wieruszów.

FLORA

Podczas prac związanych z realizacją działań uwzględnionych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica może wystąpić konieczność usunięcia bądź przesadzenia niektórych drzew i krzewów także dokonania nowych nasadzeń. O ile jest to możliwe te rośliny należy przesadzać, a nie wycinać, chyba, że ich wartość jest wyjątkowo niska. Należy też zwrócić uwagę na odpowiednie zabezpieczenie drzew w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych prac budowlanych i dróg transportu materiałów. Uszkodzenie korzeni może także nastąpić przy pracach prowadzonych w obrębie instalacji podziemnych. Najbardziej niebezpieczne dla roślin jest wykonywanie prac ziemnych latem (przesuszenie) oraz zimą (przemarznięcie). Najbezpieczniej, gdy rośliny są w okresie spoczynku. Ponieważ ciężki sprzęt budowlany może zniszczyć korzenie drzew, wszelkie roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego powinny być wykonywane ręcznie.

W przypadku prac mających na celu wycinanie drzew lub reorganizację zieleni, na terenach chronionych, należy stosować się do wszystkich przepisów o ochronie obszarów cennych przyrodniczo oraz objętych ochroną prawną, a także uzyskać opinie i pozwolenia wszelkich organów i instytucji w których kompetencji leżą takie decyzje. Planując roboty dotyczące aranżacji zieleni warto uwzględnić specyficzne zagrożenia w otoczeniu na etapie realizacji jak np. zniszczenie trawników lub chronionych gatunków roślin.

W przypadku, gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń (korytarzy) przyrodniczych. Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

Planując aranżację zieleni warto uwzględnić zagrożenia w specyficznym otoczeniu. Trawniki łatwo mogą zostać zdewastowane przez wykorzystywane maszyny i pojazdy oraz przez nadmierne wydeptywanie, co stanowi zagrożenie dla młodych sadzonek niektórych gatunków, dlatego warto zaprojektować skuteczne osłony dla młodych nasadzeń

1.1.5. ODPADY

Na terenie objętych inwestycjami mogą powstawać rozmaite typy odpadów, w szczególności:

- Odpady nawierzchni drogowych, w tym fragmentów nawierzchni asfaltowych,
- Kamienie i kostka kamienna,
- Gruz, odpady betonu itp.,
- Ziemia zmieszana z gruzem usuwana z terenu podwórkowego,
- Żłom stalowy,
- Zniszczone kable,
- Materiał roślinny (w związku z wycinką niektórych drzew i krzewów),
- Odpady związane z eksploatacją maszyn i urządzeń wykorzystywanych podczas prac
- Budowlanych tj. odpadowe oleje hydrauliczne i silnikowe, zanieczyszczona substancjami
- Niebezpiecznymi ziemia, opakowania zawierające pozostałości substancji
- Niebezpiecznych,
- Odpady bytowe pracowników – puszki, butelki, papiery itp.,

Na odpady te należy przygotować odpowiednie pojemniki, które powinny być systematycznie opróżniane. Część z odpadów np. niektóre oleje czy asfalt są klasyfikowane jako odpady niebezpieczne i w związku z tym należy je traktować w sposób szczególny (bezpieczne składowanie i transport). W sposób szczególny należy odpady asfaltowe, papa, stolarka okienna i drzwiowa (wymieniana), żłom stalowy, zniszczone kable, tynki, materiały konstrukcyjne zawierające gips, materiały ceramiczne, szkło, drewno, tworzywa sztuczne i inne odpady remontowe, odpady związane z eksploatacją maszyn i urządzeń wykorzystywanych podczas prac budowlanych tj. odpadowe oleje

hydrauliczne i silnikowe, szmaty użyte jako czyściwo, ziemia zanieczyszczona substancjami niebezpiecznymi (w wyniku wycieku), opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych (np. po farbach), odpady bytowe pracowników – puszki, butelki, papiery itp. Na odpady te należy przygotować odpowiednie pojemniki, które powinny być systematycznie opróżniane. W sposób szczególny należy także postępować z odpadami zawierającymi azbest (wystąpienie możliwe w różnej postaci: pokrycia dachowe, izolacje przewodów c.o. i in.).

Powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych. W przypadku odpadów niebezpiecznych każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających dostęp osób postronnych i chronionych przed opadami atmosferycznymi.

Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie tego typu odpadów. Obowiązki w tym zakresie powinny być nałożone na wykonawcę prac, a nie na właściciela obiektu.

1.2. ETAP EKSPLOATACJI

1.2.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Realizacja zadań w zakresie modernizacji dróg będzie miała istotny wpływ na stan powietrza. Budowa dróg, modernizacja ulic i budowa dróg dojazdowych na terenie gminy poprawi płynność ruchu. W konsekwencji tych działań wielkość emisji zmaleje. Skala poprawy jakości powietrza nie będzie duża, ale na pewno wpłynie na jakość powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery, w strefie przebywania ludzi.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia związanego z modernizacją i rozbudową oczyszczalni ścieków możliwe negatywne oddziaływania to m.in.:

- Lokalne niewielkie uciążliwości odorowe i hałasowe (dotyczy oczyszczalni ścieków),
- Wytwarzanie odpadów w postaci pozostałości z procesu oczyszczania ścieków (szlamy z separatorów, odpady z czyszczenia studzienek kanalizacyjnych, pozostałości z piaskowników, osady ściekowe, skratki).

1.2.2. HAŁAS

W wyniku realizacji działań zaproponowanych w Strategii należy się spodziewać zmniejszenia poziomu hałasu na skutek inwestycji w infrastrukturę drogową. Eksploatacja zmodernizowanej oczyszczalni ścieków nie będzie wiązała się z generowaniem znaczących poziomów hałasu.

Poprawa stanu akustycznego na terenie Gminy powinna pośrednio wpłynąć na poprawę warunków pracy i nauki mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz atrakcyjność uzdrowiskowego charakteru tego terenu.

1.2.3. ZANIECZYSZCZENIA WODY

Oddziaływanie planowanej kanalizacji sanitarnej polegać będzie na zwiększeniu ilości ścieków sanitarnych dopływających do oczyszczalni, a co za tym idzie - zwiększeniu zrzutu oczyszczonych ścieków. Ze względu na fakt, że odprowadzane do środowiska ścieki muszą spełniać obowiązujące normy jakości, oraz że w związku z inwestycją, likwidacji ulegną niekontrolowane zrzuty ścieków do wód i do gruntu, należy stwierdzić, że pozytywne oddziaływanie inwestycji zrównoważy w całości niekorzystny wpływ na środowisko. Realizacja tych działań jest niezbędna do poprawy jakości wód i w efekcie korzystna dla środowiska.

Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, jednak funkcjonowanie takich obiektów jak oczyszczalnie ścieków powoduje również negatywne skutki dla środowiska. Inwestycja taka powoduje nieodwracalne przekształcenia terenu i zmiany w krajobrazie. Inwestycje takie jak oczyszczalnie ścieków nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z uwagi jednak na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii.

1.2.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

FAUNA

Realizacja projektów przewidzianych w Strategii nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na lokalne populacje, a wręcz wpłynie na poprawę środowiska życia lokalnych populacji. Przedsięwzięcie związane z budową dróg na terenie gminy może przyczynić się do fragmentacji ekosystemu i utraty bioróżnorodności. Aby zapewnić możliwość migracji gatunkom konieczne jest stworzenie korytarzy ekologicznych, które umożliwią im swobodne przemieszczanie się. Dlatego należy podejmować działania mające na celu zachowanie bądź odtwarzanie tych korytarzy, na przykład poprzez objęcie ich ochroną.

FLORA

Realizacja projektów przewidzianych w Strategii może mieć nieznaczny negatywny wpływ na funkcjonowanie świata roślinnego, przede wszystkim poprzez systematyczne zabiegi pielęgnacyjne, porządkujące, zmierzające do urządzenia czy też adaptacji terenów zielonych (ew. dodatkowe nasadzenia).

1.2.5. ODPADY

W związku z planowanym zwiększeniem usług turystyczno- uzdrowiskowych i wzmożeniem przepływu ludności na tym terenie można spodziewać się wzrostu ilości tych odpadów w następnych latach. Ponieważ część z powstających odpadów komunalnych może być poddana odzyskowi wskazane jest wykorzystanie pojemników umożliwiających ich selektywną zbiórkę. Dodatkowo wskazane byłoby wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych pochodzących z prac związanych z pielęgnacją terenu zielonych i parków na terenie Gminy. W kwestii racjonalnej gospodarki odpadami ważne jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w poprzez liczne akcje informacyjno – edukacyjne.

2. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA DLA ZDROWIA LUDZI

2.1. NA ETAPIE REALIZACJI

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także – zgodnie z definicją ustawową – oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w Strategii na etapie ich realizacji będzie wiązało się z pewnym oddziaływaniem na zdrowie ludzkie. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi oraz pracami ziemnymi. Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin oraz odorów emitowanych podczas inwestycji związanych z rozbudową oraz modernizacją infrastruktury sanitarnej (*cel strat.1; cel oper.1.2.*) . Oprócz problemu hałasu i zanieczyszczeń pojawia się również kwestia bezpieczeństwa. Prace związane z rozbudową kanalizacji sanitarnej (*cel strat.1; cel oper.1.2.*), inwestycje w infrastrukturę drogową (*cel strat.1; cel oper.1.2.*), prace związane z rewitalizacją płyty Rynku w Wąwolnicy (*cel strat.2; cel oper.1; zadanie 1.2.*) oraz przygotowaniem terenów w Celejowie pod budowę term (*cel strat.2; cel oper.1; zadanie 1.3.*) mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponad to prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnym godzinach porannych oraz wieczornych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców

2.2. NA ETAPIE EKSPLOATACJI

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także – zgodnie z definicją ustawową – oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w Strategii

będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie ludzi. Rozbudowa systemu kanalizacyjnego i modernizacja oczyszczalni ścieków zmniejszy zagrożenie zanieczyszczeniem i skażeniem środowiska gruntowo- wodnego, a tym samym ograniczy ich niekorzystne działanie na zdrowie mieszkańców.

Rewitalizacja terenów zielonych usprawni rolę roślinności jako buforu niekorzystnych oddziaływań człowieka na inne komponenty środowiska. Wpłynie to na polepszenie standardu leczenia i wypoczynku kuracjuszy oraz jakość życia mieszkańców. W związku z rewitalizacją terenów zielonych poprawi się jakość powietrza, co wpłynie korzystnie na lokalny mikroklimat tego terenu. Polepszeniu ulegną również warunki estetyczne krajobrazu oraz zmniejszą się uciążliwości związane z życiem w mieście (hałas, zanieczyszczenia, zwiększenie temperatury). Zmiany te wpłyną korzystnie na atrakcyjność tego miejsca jako ekologicznego obszaru turystyczno- uzdrowiskowego. Promocja miasta jako miejsca o unikalnych walorach przyrodniczych oraz usprawnienie infrastruktury dla ruchu turystycznego niewątpliwie przyczyni się do rozwoju sektora usług i w konsekwencji wpłynie na zmniejszenie problemu bezrobocia na tym terenie

3. WPLYW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU NA OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WŁAŚCIWOŚCIACH NATURALNYCH LUB POSIADAJĄCYCH ZNACZENIE DLA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Gmina Wąwolnica posiada unikalne i zróżnicowane warunki przyrodniczo-krajobrazowe, charakterystyczne dla Płaskowyżu Nałęczowskiego. W krajobrazie malowniczo zaznacza się głęboko wcięta dolina rzeki Bystrej oraz wąwozy i wzniesione wierzchowiny.

Bardzo duże walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy spowodowały, że znajduje się ona w całości pod ochroną ekologiczną. Zachodnia jej część jest położona w granicach Kazimierskiego Parku Krajobrazowego, natomiast wschodnia w otulinie parku. Posiada bardzo urozmaicony krajobraz, który jest wynikiem dużego zróżnicowania rzeźby terenu wzdłuż rzeki Bystrej i jej dopływów, gęstej sieci wąwozów oraz nawiązującego do nich zalesienia terenu. W układzie przyrodniczo-krajobrazowym Parku szczególną rolę spełnia dolina rzeki Bystrej, która stanowi jego oś klimatyczno-przyrodniczą oraz najbardziej prężną ekologicznie część gminy. W dnie doliny przeważają podmokłe łąki z bogatą entomofauną, występują stanowiska rzadkich i chronionych roślin łąkowych, zaś na południowych zboczach doliny występują siedliska roślin kserotermicznych. Niekorzystną cechą tej gminy jest mały wskaźnik zalesienia oraz niewielki udział wód powierzchniowych. Tym niemniej omawiany obszar jest bardzo atrakcyjny pod względem przyrodniczym. Na terenie gminy wykazano wiele rzadkich gatunków roślin, takich jak storczyki: krwisty, oraz szerokolistny, parzydło leśne, salwinia pływająca i wiele innych. Równie bogata w gatunki jest fauna tego obszaru. Wykryto tu kilkanaście chronionych gatunków bezkręgowców na czele z motylem paziem królowej oraz dużą liczbą zwierząt kręgowych. W największej liczbie ta

ostatnia grupa jest reprezentowana przez ptaki, których naliczono na terenie gminy aż 147 gatunków, w tym około 125 lęgowych. Należy też wspomnieć o 15 gatunkach ryb, 10 gatunkach płazów, 4 gadów i około 30 ssaków.

Na terenie gminy znajduje się 11 pomników przyrody: 7 dębów szypułkowych oraz 3 topole białe i 1 wiąz szypułkowy. Planowane jest objęcie ochroną pomnikową jeszcze kilku egzemplarzy dorodnych drzew.

Skażenie terenu gminy jest niewielkie, ze względu na brak na jej terenie zakładów uciążliwych dla środowiska. Duża - ok. 30 kilometrowa odległość od kombinatu "Zakłady Azotowe Puławy" oraz dominujące kierunki wiatrów chronią obszar gminy przed napływem szkodliwych związków. To samo dotyczy miasta Lublina, które jest jeszcze bardziej oddalone od omawianego obszaru - ok. 30 kilometrów.

obszar gminy jest w pełni przydatny do rozwoju turystyki i rolnictwa ekologicznego.

W celu ochrony obszarów o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego przy planowaniu inwestycji na takich terenach należy uwzględnić następujące zasady.

W strefach ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązują zasady nadrzędności wartości kulturowych, z dopuszczeniem wyłącznie przekształceń o charakterze rewaloryzacyjnym. Wszelkie prace projektowe wymagają uzyskania warunków i wytycznych konserwatorskich zawierających w miarę potrzeb zalecenia specjalistycznych badań oraz ekspertyz interdyscyplinarnych (lista obiektów objętych ścisłą ochroną konserwatorską na terenie miasta Wąwolnica znajduje się w rozdziale 3.4. Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne opracowania (podpunkt c), dla którego wykonywana jest ta prognoza)

W strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej zezwala się na przekształcenia umożliwiające współczesny rozwój, pod warunkiem zharmonizowania z charakterem miejscowości i kontynuowania tożsamości jej krajobrazu kulturowego. Nie stawia się bezwzględnych wymogów w zakresie rewaloryzacji i stosowania materiałów, na rzecz ogólnej zasady dostosowania skali i rozwiązań materiałowych do charakteru istniejącej zabudowy. Pod względem prawnym, obowiązuje na etapie projektowania uzyskanie warunków i wytycznych konserwatorskich, oraz uzyskanie opinii na etapie ustalania warunków realizacji inwestycji.

Strategia Rozwoju dotyczy obszaru o szczególnych walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko (głównie okresowych, generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć), ich zasięg nie znajduje się w bezpośrednim otoczeniu obszarów i obiektów chronionych. Ewentualne zmiany siedliskowe wywołane mogą być pracami ziemnymi naruszającymi struktury litologiczne i hydrogeologiczne wierzchnich warstw podłoża. Takie prace mogą mieć miejsce w związku z realizacją Programu (np. w przypadku modernizacji ulic i systemów podziemnej infrastruktury technicznej). Skala tych przedsięwzięć będzie jednak tak

niewielka i w wyniku realizacji ustaleń Strategii, że w żaden sposób nie zaistnieją straty w obszarach chronionych położonych w gminie.

4. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH

Oddziaływania poszczególnych zadań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica w przypadku ich równoczesnej realizacji mogą się nakładać. Należy tak ułożyć harmonogram realizacji zadań, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, z drugiej zaś ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

Ponieważ część zadań ujętych w Strategii wymaga ingerencji w istniejące ciągi komunikacyjne (remont ciągów komunikacyjnych i wymiana sieci podziemnych), ze szczególną starannością powinien zostać przygotowany projekt organizacji ruchu, tak by poszczególne fazy robót w jak najmniejszym stopniu utrudniały życie mieszkańcom i osobom przyjezdnym. Niezbędna jest także koordynacja działań. W przypadku zadań związanych z budową lub modernizacją uzbrojenia podziemnego, o podejmowanych w tym zakresie działaniach powinni być informowani zarządcy wszystkich sieci, tak by w jednym czasie uporządkować wszystkie wymagające tego sieci na danym terenie.

Podsumowując, realizacja założeń zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica nie będzie generować znaczącego oddziaływania na środowisko (także na etapie prac wykonawczych). Trwale i przeważnie korzystne będą natomiast ekologiczne i krajobrazowe efekty realizacji tego Projektu.

IX. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.

Strategia przewiduje podejmowanie działań, które będą wpływały na środowisko. Działania te to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska.

Generalnie uciążliwości związane z realizacją zadań zapisanych w Strategii będą uciążliwościami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczą sprzętu (hałas, emisja spalin wycieki), organizacji prac (np.

koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznej uciążliwości akustycznej w porze wieczornej). Minimalizowaniu uciążliwości dla środowiska będzie służyło przestrzeganie obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami.

Ograniczeniu emisji pyłu przy pracach ziemnych sprzyja:

- Zwilżanie powierzchni terenu i zwilżanie sypkiego materiału składowanego na przyzmach (piasek);
- Unikanie warunków sprzyjających pyleniu podczas przesypywania sypkiego materiału
- Szybkie zagospodarowanie powierzchni, która została odsłonięta i przez to narażona na emisję wiatrową;

Ograniczenie emitowanego hałasu jest możliwe poprzez:

- Izolowanie głośnych procesów i ograniczanie dostępu do obszarów zagrożonych hałasem,
- Organizację pracy, ograniczającą czas przebywania w obszarach zagrożonych hałasem,
- Planowanie hałaśliwych prac w takim czasie, aby narażona na hałas była jak najmniejsza liczba mieszkańców,

Na etapie eksploatacji nie będzie istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko wymagających szczególnych rozwiązań. Realizacja zadań i celów określonych w Strategii, przyczyni się do poprawy warunków środowiskowych na terenie Gminy, przez co będzie miała pozytywny wpływ na krajobraz (poprawa estetyki przestrzeni publicznej), bezpieczeństwo mieszkańców (poprawa warunków poruszania się pieszych – chodniki), klimat akustyczny i inne, wcześniej omówione komponenty środowiska.

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.

Warunkiem prawidłowego rozwoju gminy zaproponowanego w projekcie Strategii jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań oraz dostępność środków finansowych jak i brak protestów mieszkańców.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Strategii ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma, zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, dokumenty

te mają charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

XI. OCENA ZGODNOŚCI KIERUNKÓW DZIAŁAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wąwolnica jest kompleksowym dokumentem określającym politykę społeczno-gospodarczą na lata 2007-2015, jak również wskazującym pożądane efekty jej realizacji w przyjętej perspektywie czasowej.

Strategia Rozwoju Gminy Wąwolnica jest zgodna jest z Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego oraz Strategią Rozwoju Powiatu Puławskiego w następujących obszarach:

- Wzrost atrakcyjności i konkurencyjności gminy
- Wewnętrznej integracji regionu,
- Rozwoju turystycznego i uzdrowiskowego,
- Rozwoju ekonomicznego,
- Rozwoju zasobów ludzkich,
- Promocji i ochrony dóbr kultury,
- Ochrony środowiska,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY WĄWOLNICA

Tabela 3. Zgodność działań zaproponowanych w Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica z innymi dokumentami

Strategia Rozwoju Kraju	Strategia Rozwoju województwa	Strategia Rozwoju Powiatu	Cele Wąwolnica	Zgodność
Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej	Integrowanie działań kreujących wizerunek turystyczny regionu lubelskiego w kraju i za granicą	Odblokowanie możliwości turystyczno-uzdrowiskowych	Promocja Gminy Wąwolnica	Tak
Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	- Tworzenie nowoczesnej i różnorodnej bazy sportowej oraz warunków ekonomiczno-organizacyjnych rozwoju systemu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, - Poprawa jakości zagospodarowania regionu, prowadząca do podnoszenia jego atrakcyjności rozwojowej i jakości warunków życia	Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa	Działalność na rzecz sportu i rekreacji	Tak
Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	Poprawa jakości zagospodarowania regionu, prowadząca do podnoszenia jego atrakcyjności rozwojowej i jakości warunków życia	Usprawnienie ruchu drogowego na terenie powiatu	Inwestycje w infrastrukturę drogową	Tak
Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki	Kształtowanie nowoczesnego rynku pracy jako jednego z najważniejszych źródeł równoważenia rozwoju społeczno-gospodarczego	Promowanie zatrudnienia i przeciwdziałanie skutkom bezrobocia	Działalność na rzecz zwiększenia dochodów mieszkańców gminy i ograniczenia obszarów biedy	Tak
Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa	Poprawa jakości zagospodarowania regionu, prowadząca do podnoszenia jego atrakcyjności rozwojowej i jakości warunków życia	Zwiększenie bezpieczeństwa w powiecie	Poprawa bezpieczeństwa publicznego	Tak
Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	Poprawa jakości zagospodarowania regionu, prowadząca do podnoszenia jego atrakcyjności rozwojowej i jakości warunków życia	Rozwijanie infrastruktury użyteczności społecznej	Inwestycję w infrastrukturę społeczną	Tak
Rozwój obszarów wiejskich	Poprawa jakości życia mieszkańców wsi w warunkach wielostronnego równoważenia procesów rozwojowych	Podnoszenie jakości życia na wsi	Stworzenie warunków rozwoju działalności kulturalnej	Tak
Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	Poprawa jakości zagospodarowania regionu, prowadząca do podnoszenia jego atrakcyjności rozwojowej i jakości warunków życia	Rozwijanie gospodarki wodnej na terenie powiatu	Inwestycję w infrastrukturę sanitarną	Tak
Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	- Rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej w warunkach ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych - Integrowanie działań kreujących wizerunek turystyczny regionu lubelskiego w kraju i za granicą	Wspieranie rozwoju turystyki w powiecie	Rozwój turystyki, agroturystyki i turystyki aktywnej	Tak

XII. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Wąwolnica na lata 2007-2015 została przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko, średnio i długoterminowych.

Podstawę prawną opracowania prognozy stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zmianą Dz. U. z 2008 r. Nr 127, poz. 1505).

W Prognozie przeanalizowano zakres, zawartość i cele przedstawione w projekcie Strategii i określono, że są one zgodne z powiązаныmi dokumentami. Szczegółowo porównano zgodność celów i zadań projektu z Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego i Strategią Rozwoju Powiatu Puławskiego.

Strategia Rozwoju Gminy Wąwolnica jest dokumentem zawierającym wykaz określonych kierunków działań z punktu widzenia interesów lokalnej społeczności i władz miasta. Sformułowane cele są zgodne z misją, jaką przyjęła Gmina.

Wykonanie zaplanowanych w projekcie Strategii zadań (głównie inwestycyjnych) będzie ingerować w środowisko przede wszystkim na etapie ich realizacji. Największy wpływ na środowisko na etapie realizacji będą miały inwestycje:

- Inwestycje w infrastrukturę drogową
- Inwestycje w infrastrukturę sanitarną
- Inwestycje w infrastrukturę sanitarną
- Rozwój turystyki, agroturystyki i turystyki aktywnej
- Wyposażenie gminy w niezbędne obiekty i urządzenia sportowe

Przy prawidłowo prowadzonym procesie budowlanym uciążliwości te nie będą miały charakteru ponadnormatywnego. Generalnie uciążliwości związane z realizacją zadań zapisanych w Strategii będą uciążliwościami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót.

Realizacja zadań określonych w Strategii, przyczyniając się do osiągnięcia celów zakładanych w tym dokumencie, będzie miała pozytywny wpływ głównie na takie elementy środowiska jak:

- Krajobraz, ze względu na realizację zadań związanych poprawą estetyki przestrzeni publicznej uwzględniających krajobraz kulturowy miasta,
- Jakość wód, ze względu na realizację zadań związanych z porządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej;

- Jakość powietrza, ze względu na realizację zadań związanych z modernizacją dróg oraz rozbudową sieci ciągów pieszych

Transgraniczne oddziaływania na środowisko przedsięwzięć ujętych w Strategii Rozwoju Gminy nie jest możliwe, tak ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko (powietrze, hałas), jak i odległość od granic Państwa. Nie jest możliwe również oddziaływanie transgraniczne ze względu na gospodarkę wodnościekową ani gospodarkę odpadami.

Formy ochrony przyrody oraz obiekty wpisane do wykazu zabytków nie są zagrożone realizacją zadań zawartych w Strategii.

Podsumowując realizacja zaplanowanych w projekcie Strategii zadań wpłynie pozytywnie na sferę życia i komfortu mieszkańców gminy, a także przebywających na jej terenie turystów i kuracjuszy, a w związku rodzajem zadań określonych w Strategii przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na środowisko

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY WĄWOLNICA

ZAŁĄCZNIK 1

Tabela 4: Ocena wpływu celów Strategii Rozwoju na stan środowiska i zdrowie ludzi

	ETAP REALIZACJI	Komponent środowiska															
Lp	Zadania	Powietrze i środowisko akustyczne		Woda i środowisko gruntowe		Różnorodność biologiczna (rośliny, zwierzęta)		Powierzchnia ziemi		Formy ochrony przyrody		Zabytki		Walory krajobrazowe		Zdrowie ludzkie	
		R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E
Cel 1	Budowa dróg na terenie gminy	-	+	-	+	-	0	-	0	-	0	0	0	-	0	-	+
	Modernizacja ulic w Wąwolnicy	-	+	-	+	-	0	-	0	-	0	0	0	-	0	-	+
	Budowa dróg dojazdowych w gminie Wąwolnica	-	+	-	+	-	0	-	0	-	0	0	0	-	0	-	+
	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	-	0	-	+	-	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	+
	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie	0	0	-	+	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	+
	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	-	0	-	+	-	0	-	0	0	0	0	0	-	0	-	+
	Rozbudowa sieci wodociągowej i budowa ujęć wody na terenie Gminy	-	0	-	+	-	0	-	0	0	0	0	0	-	0	-	+
	Remont budynków użyteczności publicznej (w tym Biblioteka Publiczna, budynki szkolne)	-	+	-	0	0	0	-	0	0	0	0	0	-	+	-	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY WĄWOLNICA

Cel 2	Inwestycje związane z organizacją ruchu turystycznego	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+
	Rewitalizacja płyty Rynku w Wąwolnicy	-	0	-	0	0	0	-	0	0	0	0	0	+	0	+	-	+
	Przygotowanie terenów w Celejowie pod budowę term (uwarunkowane pozytywnymi odwiertami)	-	+	-	+	-	0	-	0	0	0	0	0	0	-	0	-	+
	Opracowanie i realizacja strategii promocji gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rozwój idei partnerstw krajowych i międzynarodowych, poprzez poszukiwanie jednostek samorządu terytorialnego w kraju i zagranicą i podpisywanie umów partnerstwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel 3	Pobudzenie aktywności zawodowej mieszkańców	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+
	Pomoc grupom ludności wymagającym opieki, starsi, niepełnosprawni, rodziny wielodzietne, matki samotnie wychowujące dzieci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+
	Opracowanie kalendarza imprez kulturalnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Promocja kultury lokalnej i regionalnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wypożyczenie gminy w niezbędne obiekty i urządzenia sportowe	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	0	0	0	-	+	-	+
	Opracowanie programu imprez sportowo-rekreacyjnych, w celu zaangażowania mieszkańców Gminy w czynne uprawianie sportu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wsparcie służb mundurowych funkcjonujących w gminie (policja, straż pożarna)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Promocja programu ochrony sąsiedzkiej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

R- etap realizacji

E- etap eksploatacji

